

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCCX. ad annum MLXXIII.

Parisiis, 1644

Concilium Avrelianense Contra Novos Manichaeos Haereticos in Gallia
celebratum anno Christi MXVII. tempore Benedicti papae VIII. & Roberti
regis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15625

VII.

Decreuimus iterum ut nullus emat hereditatem serui ecclesiæ, qui autem emerit eam, perdet eam & precium.

Hic multa decreta sequebantur in codice ad ciuilem potius quam ecclesiasticam regni gubernationem pertinentia, quæ ideo omisimus. *Hac Baronius anno 1012.*

N O T A.

Acta Concilii vnde accepta.

* *Concilium.*] Acta huius Concilii ex manuscripto codice Hispanico per Valerium Serenum Louaniensem anno Christi 1565. excerpta accepi a reuerendo & doctissimo viro domino Iacobo Huttero sacrae theologiae doctore, & metropolitanæ ecclesiae Coloniensis canonico presbytero: contuli eadem cum excusis Baronianis, quæ etiam si parum & non nisi locis in margine notatis discrepant, hoc tamen singulare habent, quod lacunam illam apud Baronii annales reliqtam impleant, verbaque apud ipsum omisla restituant ista: *Concedat maiorino regis vocem iudicij, dividatque per medium columnam homicidii: item quod post sextum capitulum, cuius initium est: Indicato ergo ecclesia, &c. addatur in nostro codice septimum istud capitulum: Decreuimus iterum ut nullus emat hereditatem serui ecclesia, qui autem emerit eam, perdet eam & precium.*

Rod. lib. 5. cap. 19. Post quod immediate subiungitur: *Reliqua quadraginta decreta pertinent ad res ciuiles.* Huius Concilii meminit Rodericus Toletanus his verbis: *Rex autem Adelfonsus Concilium celebravit & redificauit Legionem, quam Almanzor & Habdelmalich filius eius destruxerunt, & leges Gothicas reparauit, & alias addidit, que in regno Legionis etiam hodie obseruantur.*

CONCILIVM AVRELIANENSE

CONTRA NOVOS MANICHÆOS HÆRETICOS
in Gallia celebratum anno Christi MXVII. tempore
Benedicti papæ VIII. & Roberti regis.

N O T A.

* *Concilium.*] Cum hoc tempore, anno nimirum Christi 1017. apud urbem Aurelianensem hæresis Manichæa per mulierem Italam refuscitata & disseminata fuisse, eamque Heribertus & Lisoius duo palati proceres regi familiares imbibissent, vicinisque locis spargere tentassent, libereque pronuntiarent futurum breui ut vniuersus populus sua dogmata amplecteretur, rex Christianissimus hac de re

ANNO CHRISTI 1017. merito turbatus, citissime ad Aurelianos properans, inquit Glaber, conuocatis plurimis episcopis & abbatibus, ac religiosis quibusque laicis, acer-
rime caput perscrutari qui essent auctores huius peruersi dogmatis, vel qui
parti illorum iam decepti consentirent. Facta igitur perscrutatione inter
clericos, quomodo unusquisque sentiret, & crederet ea que fides catholica
per doctrinam apostolicam incommutabiliter seruat & predicit; illi duo,
videlicet Lisoius & Heribertus, statim se aliter sentire non negantes, qua-
les diu latuerant manifestauerunt. Deinde vero plures post illos se parti
istorum profitebantur harere, nec vlla ratione se posse affirmabant ab illo-
rum segregare consortio. Quibus compertis, tam rex quam pontifices tri-
stiores effecti, interrogauerunt illos secretius, utpote viros hactenus in omni
morum probitate perutilissimos, quorum unus Lisoius in monasterio san-
cte Crucis clericorum clarissimus habebatur, alter item Heribertus sancti
Petri ecclesie, cognomento Puellaris, capitale schole tenebat dominium.
Qui dum interrogati fuissent, a quo, vel unde eis ista presumptio accidis-
set, huiusmodi dederunt responsum: Hoc enim diu est quod sectam quam
vos iam tarde agnoscitis amplectimur; sed tam vos quam ceteros cuius-
cumque legis vel ordinis in eam cadere expectauimus; quod etiam adhuc
fore credimus. His dictis continuo palam exposuerunt omnium antiqua-
rum stultissimam ac miserrimam nempe sui deceptricem heresim. Cuius vi-
delicet ratiocinatio tanto minus erat idoneis sermonibus obnixa, quanto
constat esse illi ter veritati contrarium.

Dicebant enim deliramenta esse quidquid in veteri ac novo Canone Capita hz-
certis signis ac prodigiis veteribusque testatoribus de trina unaque deitate
beata confirmat auctoritas. Calum pariter ac terram, ut conspiciuntur,
absque auctore initii semper exitisse asserebant. Et cum uniuersarum ha-
resum insanientes canum more latrantes deterrima, in hoc tantum Epic-
ureis erant hereticis similes, quoniam voluptatum flagitiis credebant non
recompensari ultionis vindictam. Omne Christianorum opus, pietatis
dumtaxat, & iustitiae, quod estimatur premium remunerationis eterna,
laborem superfluum iudicabant esse. Interea his aliisque quamplurimis
insanis impudenter ab eisdem prolatis, non defuere fideles atque idonei testes
veritatis, qui illis sufficienter, si vellent tam veritati quam proprie ac-
quiescere saluti, respondere de suis cecis atque erroneis assertionibus vale-
rent. Sed & nos quoque secundum exiguitatem nostri intellectus his quos
prenotauimus illorum erroribus vel per pauca respondere decreuimus. &
paulo post: Præterea cum a pluribus omni sagacitate elaboratum fuisset,
qualiter deposita mentis perfidia veram & uniuersalem reciperent fidem,
ataque illi omnimodis se facere denegarent, dictum est eis, quoniam nisi ce-
lerius ad sanam fidem mentem redeant, regis iussu, & uniuersa plebis con-
sensu, igne essent protinus cremandi. At illi male in sua confisi vesania, ni-
bil pertinescere se iactantes, seque euasuros ab igne illatos promittentes,
quin potius meliora sibi suadentibus spernendo illudebant. Cernens quo-
que rex, & uniuersi qui aderant, minus posse illos reuocari ab insanis,
infisit accendi non longe a ciuitate ignem per maximum, ut vel eo forte terri-
ti, a sua malignitate desinerent. Ad quem cum ducerentur, rabida adacti
dementia, se omnimodis hoc velle proclamabant, ac se se vltro ad ignem tra-

Hæretici
ignitradun-
tur.

hentibus inferebant. Quibus ad ultimum numero tredecim igni traditis, ^{ANNO}
cum iam capissent acrius aduri, cuperunt voce qua poterant ex eodem igne ^{CHRISTI}
clamare se pessime deceptos arte diabolica nuper de uniuersorum Deo ac
Domino male sensisse, & ob hanc ab eisdem illatam ei blasphemiam illos tem-
porali atque eterna ultione torqueri. His vero plures e circumstantibus au-
ditis, humanitatis pietate permoti accedentes, ut vel semiuiuos ab igne eri-
perent, minime valuerunt, quoniam vindice flamma consumente illos
continuo in puluere in fuerunt redacti. Si qui vero postmodum huins per-
uerstatis sectatores fuerunt reperti, simili ultionis vindicta ubique fuerunt
perditi. Propterea venerabilis catholica fidei cultus, extirpata insanien-
tium pessimorum vesania, ubique terrarum clarior emicuit. Haec enim
Glauber de actis Concilii.

CONCILIVM VVINTONIENSE

SVB CANVTO REGE ANGLORVM, DANORVM,
& Norvvegarum, habitum in sancto natali Domini,
anno Christi MXXI.

Ex manu-
scripto bur-
gi sancti
Edmundi.

HÆC sunt statuta Canuti regis Anglorum, Danorum,
Norvvegarum, venerando sapientum eius consilio
ad laudem & gloriam Dei, & sui regalitatem, & commu-
ne commodum, habita in sancto natali Domini apud
Vvintoniam, &c.

Rex Canutus anno regni sui quinto, videlicet per cen-
tum & triginta annos ante compilationem decretorum
qua anno Domini 1150. fuerunt compilata, anno septimo
pontificatus papæ Eugenii tertii, & ante compilationem
aliorum Canonum quorumcumque, cunctos regni sui
prælatos, proceresque, ac magnates, ad suum conuocans
parliamentum, in suo publico parliamento, persistentibus
personaliter in eodem Vvulstano & Adelnodo archiepi-
scopis, & Ailvino episcopo Elmhamense, & aliis episco-
pis, ipsorum suffraganeis, septem ducibus, cum totidem
comitibus, nec non diuersorum monasteriorum nonnullis
abbatibus, cum quamplurimis gregariis militibus, ac
cum populi multitudine copiosa, ac omnibus tunc in eo-
dem parliamento personaliter existentibus, votis regiis
vnanimiter consentientibus præceptum & decretum fuit:
Quod monasterium sancti Edmundi, &c. sit ab omni iu-

Exemptio
ab episco-